

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnikiem	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę, już z odnośnikiem	8,67 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA:

na 4 stronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 8 str. 30 gr., na 2 str. 80 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Trómaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Sobota: Lucjana i Juliana m.
Niedziela: 1 po 3. Królach.

CHOJNICE, niedziela, dnia 8. stycznia 1928 r.

Słońca wschód 7.44 zachód 16.40.
Księżycy wschód 15.40 zach. 7.43.

Hasła wyborcze, a czyny.

Nie należąc do Związku Ludowo-Narodowego, nie możemy jednak odmówić umieszczenia poniższego artykułu prezesa tegoż Związku, gdyż zawiera on na ogół zasady, jakimi i my się rządźmy, stojąc twardo na gruncie narodowym i katolickim. W Polsce jedynie Polacy mają prawo być gospodarzami, gdyż tylko oni cierpieli za Polskę i tylko oni ponosili niezliczone ofiary, wierząc w Jej zmartwychwstanie. Mieszkańcy Polski narodowości innych — jak okazuje życie — to obywatele za wypowiedzeniem, którym ani na istnienie ani na powodzeniu Polski nic a nic nie zależy.

Redakcja.

Okres wyborczy stanowi próbę ognia dla ideologii stronnictw i ludzi, narzucających się na kierowników opinii publicznej i dla szczerości haseł przez nich głoszonych. Pomimo zmundnych usiłowań skrajzenia pewnych sfer konserwatywnych z grupami radykalnymi celem osłabienia i rozbitcia obozu narodowego, wybory nie mogą się odbyć bez ujawnienia i energicznego propagowania programów i haseł, które zawsze i wszędzie uwydatniają różnicę pomiędzy obozem narodowym, katolickim i umiarkowanym, a kierunkami radykalnymi wszelkich odcięci. Tak było i jest we wszystkich krajach zachodnich, mających od dawna urzędzenia demokratyczne, tak jest także u nas i nie może być inaczej.

Obozowi narodowemu, a zwłaszcza Związkowi Ludowo-Narodowemu, wyrosłemu na gruncie ideologii demokracji narodowej, zarzucono, że wysuwając jako swe naczelnne hasło idee państwa narodowego, nie liczy się wcale z istnieniem innych narodowości w Polsce, które mają równe prawa obywatelskie i nie mogą być od wspólnego stołu państwowego odrąbane. Wszyscy ci krytycy albo są sami naiwnymi, albo naiwnych udają. Władom powszechnie, że wskrzeszenie niepodległego państwa polskiego nie było dziełem przypadku, ale było **wymiarom sprawiedliwości dziejowej dla narodu polskiego, wyzutego z prawa do wolnej własnej Ojczyzny przez drapieżnych sąsiadów.** Wypowiedziały to jasno i ośmielnie zwycięskie państwa zachodnie, wypowiedziały to także Konstytucja Rzeczypospolitej w uroczystych wstępnych słowach, przez nikogo nie kwestjonowanych. Naród Polski w rozumieniu politycznym, to cały lud, bez względu na różnice etniczne, oddany wspólnej idei państwowej, przejęty miłością dla wspólnej ojczyzny i gotowością obrony jej całości i poświęcenia dla jej chwały i potęgi, jednym słowem **lud wierny Rzeczypospolitej Polskiej.** Tak pojmują naród Konstytucja także w postanowieniach o prawach i obowiązkach obywatelskich, gdy na czele obowiązków obywatelskich stawia „wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej” (art. 89). Kto nie spełnia tego kardynalnego, pierwszego obowiązku obywatelskiego, kto zgóry w swoich programach i kompromisach wyborczych wypowiada wojnę państwu polskiemu w jego granicach prawnych, kto łączy się z jawnymi wrogami, albo chce tylko tolerować państwo polskie tak długo, dopóki nie powstaną warunki dla oderwania się od Rzeczypospolitej, ten

Zawiadomienie.

Na podstawie listu pasterskiego XX. Biskupów utworzył się blok katolicko-narodowy, który powołał na czoło wspólne kierownictwo pod nazwą: Naczelny Komitet Wyborczy pod kierownictwem marszałka Wojciecha Trąpczyńskiego. Związek Ludowo-Narodowy idąc również za wskazaniem listu pasterskiego XX. Biskupów, przystąpił do bloku katolicko-narodowego i poddaje się — razem

z innymi stronnictwami i organizacjami — kierownictwu Naczelnego Komitetu Wyborczego.

Toruń, dnia 5. stycznia 1928 r.

Prezes Rady Wojewódzkiej Związku Ludowo-Narodowego:
Ks. Feliks Bolt

I. wiceprezes II. wiceprezes
Dr. Paweł Ossowski Stefan Sacha.

UCHWAŁA

Zarządu Głównego Polskiego Stron. Chrześcijańskiej Demokracji z dnia piątego stycznia 1928 r.

Zarząd Główny Chrześcijańskiej Demokracji upoważnia prezydium do zawarcia bloku wyborczego z Polskim Stronnictwem Ludowym P. S. L. „Płast”, na zasadach przyjętych przez Radę Naczelną Stronnictwa.

Uważając, w myśl listu Episkopatu

Polskiego, że jaknajszersze zjednoczenie sił katolickich w akcji wyborczej jest niezbędne w interesie Kościoła i państwa, Zarząd Główny Chr. Dem. upoważnia prezydium do kontynuowania rozpoczętych rokowań w celu doprowadzenia do rozszerzenia podstaw powyższego bloku.

Polska winna w pierwszym rządzie umieszczać kapitały w rolnictwie i przemyśle. — Oświadczenie doradcy finansowego.

W a r s z a w a. „Nasz Przegląd” donosi, że doradca finansowy przy rządzie polskim, p. Devey, wypowiedział się stanowczo przeciwko zaciąganiu przez Polskę pożyczek budowlanych jako inwestycji, bardzo wolno i mało oprocentowanych

sę. Zdanem doradcy finansowego, Polska ze względu na specyficzny charakter gospodarki, winna w pierwszym rządzie umieszczać kapitały w rolnictwie i przemyśle przetwórczym oraz eksploatacji bogactw naturalnych.

Coraz lepiej.

W Warszawie, jak donosi „Gazeta Poranna Warszawska”, policja skonfiskowała odezwy, nawołujące do niekupowania u żydów. W Kutnie starostwo zakazało odczyt o „Niebezpieczeństwie żydowskim w świetle cyfr” oraz nakazało konfiskację „Tygodnia Kutnowskiego” za artykuł pt.: „Co uzyskali żydzi w Polsce?” Podobnie skonfiskowano w Warszawie „Wiadomości Parafialne”. A więc dożyliśmy takich czasów, że walka o spolszczenie Polski jest uważana za działalność przeciwpolską! Jest to rzecz nader bojesna, że rząd, który pod niejednym względem ma znaczne zasługi, wykopuje przepaść między

sofą a narodem. Czyżby sfery rządzące uważały, że poparcie żydów jest cenniejsze, niż poparcie Polaków? Czyżby Warszawa chciała rządzić Polską przeciw Polakom? Czyż ludzą się tam może niektórzy politycy, że z żydów tą drogą zrobią Polaków — a w każdym razie wiernych synów Polski? My w każdym razie jesteśmy przekonani, że te skonfiskowane artykuły, o nawet nieznanym treści — lepiej swój cel osiągną, niż, gdyby je wszyscy przeczytali. A może rząd chce w ten sposób akcję przeciw żydowską uczynić popularną... nawet... kosztem — własnej opinii w narodzie?

„Głos Prawdy” w obronie Jojne Dymanta.

Kilka dni temu wraz z całą prasą polską podaliśmy opis zuchwałego sprofanowania ołtarza, którego dokonał bezczelny żyd Dymant. Został on osadzony w więzieniu, a pierwotne próby wytłomaczenia jego czynu chorobą umysłową zawiodły. Policja jest już dziś w posiadaniu danych, stwierdzających ponad wszelką wątpliwość, że Dymant w chwili popełnienia występu znajdował się w pełni swoich władz umysłowych.

Jojne Dymant siedzi w więzieniu i czeka na karę, karę surową, którą mu niewątpliwie Sąd polski wymierzy.

Znalazł się jednak już obrońca przestępcy, jeden jedyny na całą Warszawę oczywiście „Głos Prawdy”. Ober-sanacyjny krzykacz, dla którego Kościół jako symbol

polskości i religijności narodu stał się czemś nienawistnym, ujmuje się za przestępcą i powiada, że jest to „chory, nieszczęśliwy człowiek”, a prasie, która przestępstwo, dokonane przez żyda w kościele OO. Paulinów opisła, zarzuca „Głos Prawdy” „...jawnie kłamstwo”, oparte na... antysemityzmie itd.

Nie zajmowałbysmy czasu ani sobie, ani czytelnikom naszym cytowaniem słów z tego rodzaju piśmielce o „Głos Prawdy” wlemy wszyscy za dobrze, co o nim sądzić można.

Ale wówczas, gdy poważa się występować jawnie w obronie człowieka, który sprofanował ołtarz kościelny — należy mu się kategoryczna, a stanowcza odprawa. Tu już Wojciech przeholował...

przeciwstawia się pierwszemu zasadniczemu obowiązkowi obywatelskiemu, a tem samem nie może mieć pretensji do udziału w rządach państwa i do wyko-

nywania praw politycznych. Takim jest stanowisko Związku Ludowo-Narodowego i takim było w obydwu okresach parlamentarnych; jest

ono zgodne z Konstytucją, z zasadami praworządności i równouprawnienia; jest ono zrozumiałe dla każdego Europejczyka i Amerykanina, a nie może przekonać tylko ludzi obciążonych dziedzicznymi ideami austriacko-węgierską, w której poza wiernością dla dynastji było rozległe pole dla elastycznego pojmovania idei narodowej i państwowej. Dla nas wręcz niezrozumiałymi i niedopuszczalnymi były i są pomysły łączenia na wspólnych listach wyborczych stronnictw polskich i takich stronnictw niepolskich, które dążą w bliższej lub dalszej przyszłości do oderwania się od Polski. Wedle naszego zapatrywania prawnopolitycznego, stronnictwa o programach antypaństwowych powinny być wykluczone od praw wyborczych bez względu na to, czy to są komuniści czy inni separatysty. Tak samo uważamy za niedopuszczalne łączenie się na wspólnych listach wyborczych z ludźmi, którzy w chwili niebezpieczeństwa dla narodu i państwa polskiego ogłosili się za „neutralnych”, dając wyraźnie do zrozumienia, że pójdą z tym, kto się okaże silniejszym.

Związek Ludowo-Narodowy uważa za obowiązek wszystkich stronnictw i grup polskich na kresach, a także w Małopolsce wschodniej, utworzenie wspólnego frontu polskiego za pomocą wspólnej listy wyborczej i wspólnej listy państwowej. Obowiązek ten wskazany jest wspólnym interesem państwowym i narodowym, który nie pozwala Polakom, zagrożonym przez rozmaitych separatystów i „neutralnych”, rozpraszać swoich sił, wzmacniać naporów i zwiększać sukcesów przeciwników. Jeżeliby rząd i jego miejscowe organa w taki, a nie inny sposób, pojmovowały „współpracę” z rządem, Związek Ludowo-Narodowy przyjąłby z pełnym zadowoleniem do wiadomości, że także rząd dzisiejszy uznaje potrzebę solidarności i wspólnej akcji obronnej narodu polskiego, przywłaszczając do państwowości polskiej, na kresach. Wprawdzie stronnictwa radykalne, bądź popierające rząd, bądź do rządu zbliżone, nie uznają potrzeby tej solidarności i idą własnymi drogami, ta okoliczność jednak nie byłaby dla Związku Ludowo-Narodowego przeszkodą dla przyłączenia się do wspólnej listy wyborczej. — Sytuacja jednak zmieniła się radykalnie, odkąd doszliśmy do przekonania, że Związek Ludowo-Narodowy ma przyłączyć się do wspólnej rządowej listy wyborczej i ma zgodzić się z góry na kandydatów, jacy będą przez rząd wyznaczeni. Sądzę, że chyba nikt rozsądny nie przypuszczał, aby Związek Ludowo-Narodowy mógł sprzeniewierzyć się swojemu dotychczasowemu stanowisku politycznemu i narodowemu i aby mógł uznać podobną propozycję za nadającą się dłań do dyskusji.

Pomiędzy Związkiem Ludowo-Narodowym a obozem lewicowym zachodzi ta różnica zasadnicza, że Związek uznaje ustroj demokratyczny, lubo podlegający dalszej ewolucji i broni tego ustroju ze stanowiska praworządności, podczas gdy dla obozu lewicowego demokracja jest hasłem dla opanowania mas wyborczych, chociaż w rzeczywistości oboz ten hołduje idei panowania mniejszości nad większością. Dla nas demokracja nie jest świętością, lecz etapem w rozwoju politycznym — narodowym, środkiem wychowania ludu do życia politycznego,

Każdy głos polski, stracony przy wyborach do izb ustawodawczych, — to krzywda wyrządzona narodowi i państwu. Dlatego przekonaj się, czy wpisano Cię do listy wyborczej.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.
Diecezja chełmińska.

W Nowy Rok wyświęcił najprzew. ks. biskup Stanisław Wojciech w swej kaplicy domowej diakona ks. Franciszka dr. Mantheya na kapłana, a klerykom Smoczyńskiemu i Stryczkowi udzielił niższych święceń.

— Ks. neopresbyter dr. Manthey ustanowiony został jako wikary w Rumianie.

Z WOJEWÓDZTWA.

CHOJNICE, dnia 7 stycznia 1928 r.

— **Porządek nabożeństw w farze.** Niedziela, 8 stycznia. 7.30 Msza św. z nauką niem 8.45 nabożeństwo niemieckie. 10.30 suma z polskim kazaniem. 12.15 Msza św. 15 nieszpory niem.

W poniedziałek o 4 po poł. w farze zebranie Tow. Matek Chrześcijańskich.

Wydawanie drukowanych statutow.

— **Dancing na „Akademika“.** Wczorajsza pogoda przytwardziła mnóstwo osób do ciepłego pieca, ale nie wszystkich, gdyż dużo udało się do hotelu p. Kalety, gdzie odbył się dancing na cele „Tygodnia Akademika“. Przy doborowej muzyce wojskowej bawiono się tam ochoczo, przysparzając zarazem grosza na wzniosły cel, jakim jest użycie dołi akademickiej.

— **Nowe przedsięwzięcie.** W miejscu, gdzie dawniej się mieścił Bank Ludowy przy Rynku 4, otworzył p. Czesław Sękowski zakład fryzjerski damski i męski.

— **Przeniesienie pracowni.** Z dniem 4-go stycznia przenosi p. Józef Majdański swą pracownię ubiorów męskich z pl. Jagiellońskiego na ul. Dworcową nr. 11.

— **Zabawa Tow. Ludowego.** Wczoraj urządziło Towarz. Ludowe swą zabawę zilmową.

Na wstępie powitał gości i przemawiał ks. Dr. Kirstein, żaląc się na nieporozumienie i traktowanie Tow. Ludowego po macoszemu. Trafnie porównał ks. Dr. Kirstein Tow. Ludowe z matką, która nie szczydziła trudów i znojów, by swe dzieci wychować i dać im najstaranniejsze wychowanie, a gdy to nastąpiło, dzieci się rozlatują w świat, zapominając o matce i jej zasługach.

Odegrano też dwie sztuczki „Garnek z popiołem“ i „Adam i Ewa“. Obie sztuczki były bardzo pouczające, można je streścić w krótkich zdaniach. Pierwsza zawierała naukę „niezłem nie pogardzaj“, a druga „bądź zawsze zadowolonym z twego losu“.

Po przedstawieniu nastąpiła zabawa taneczna.

— **Z turnieju zapaśniczego.** Przed rozpoczęciem walk zapaśniczych odbył się konkurs budowy cła i muskułów. I nagrodę (115 pkt.) otrzymał p. Banasz kiewicz, II. Zaremba, (114) III. p. Sarakki. Jako I. para walczyła Sam Sandi contra Gaboreńko, po 14,30 minutach zwyciężył Sam Sandi (murzyn). II. Czarna maska — Banasz kiewicz bez rezultatu. Interesująca walka była pomiędzy Zarembą — Erdmanem, po 24 minutach zwyciężył Michał Zaremba.

Dziś w sobotę benefis ulubieńca publicz. M. Zaremba, który dziś wykona szereg ciekawych produkcji atletycznych m. i. rozciąganie łańcuchów i gryzienie monet. Prócz tego dalszy ciąg międzynarodowego turnieju zapaśniczego. Walczą następujące 3 pary, Morton — Czarna maska, walka rewanżowa; Banasz kiewicz — Erdmann; Zaremba — Sam Sandi. Podczas przerwy przygrywała orkiestra I. Baonu Strzelców 40 proc. zysku przeznaczają się na P.L.O.P.

— **Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy** w Chojnicach ma zapotrzebowanie na: 1 kołodzieja na deputat, 1 kowala z uczniem na deputat, 2 stolarzy, 2 służące na wieś, 1 parobka do koni, 2 ordynariuszy z zaciężnikami, 1 dojarza samotnego, 1 blacharza, 1 ślusarza, 1 domowego do hotelu i 1 siłę biurową. Kierownik Urzędu, Baranowski.

— **Miesięczne zebranie Tow. Powst. i Wojaków** odbyło się dnia 4 bm. w restauracji p. Jazdzewskiego godz. 8-mej. Pan por. rez. Czesław Morawski zagalił jako przewodniczący Tow. zebranie.

Odczytano protokół z ostatniego zebrania, omawiano pilne sprawy towarzystwa, pomiędzy innymi przeznaczono na walne roczne zebranie dzień 18 stycznia. O godz. 10-tej solwował druż. prezes zebranie Hasłem „Wolność“.

— **Kino.** W sobotę i niedzielę wspaniały dramat dworski w 8 aktach p. t. „Księża i tancerka“. W rolach głównych Lucj Doraine, osobliwie wdzięczny kobiecego i Willi Fritsch, młodzieniec włościanego uroku. Walory tego filmu to niewystawiony urok i finezja, dramatyczny powiew poezji, oszałamiający rytm tańca i zawrotne tempo akcji.

Borsk, pow. chojnicki. (Zlikwidowana willa). Willa Borsk, leżąca nad tutejszym jeziorem, a będąca dotąd w posiadaniu p. G. z Czarska, który ją kupił od niejakiego malarza Helgrewy, obywatela państwa niemieckiego, została ostatnio zlikwidowana na rzecz skarbu państwa. Od skarbu państwa nabył ją obecnie p. Jasnoch z Bydgoszczy.

— (Kradzież) W nocy z dnia 28 na 29 grudnia skradziono tutejszemu dozórcy kanału, pom. Brzezińskiemu jedną owcę z małym jagnięciem. Przypuszcza się, że czynu dokonano ze zemsty.

Karsin, pow. chojnicki. (Pożar) Dnia 31 grudnia, w południowych godzinach, wybuchł pożar w zabudowaniu pani Wegnerowej, skutkiem czego spłonęła obora. Pożar wznęcił się prawdopodobnie od flejących się iskier w popiele.

Tuchola. (Pożar w kościele ewangelickim.) W ub. sobotę po południu powstał pożar w kościele ewangelickim. Tylko dzięki uwadze kościelnego uniknięto groźniejszych następstw. Wskutek wadliwego kominu płomienie ogarnęły już belkowanie dachu, w tej jednak chwili kościelny spostrzegł groźące niebezpieczeństwo. Po kilkugodzinnych zabiegach ogień ugaszono.

Lublewo. (Z życia Sodalicji.) W święto Bożego Narodzenia odbył się w sali zebrań wieczór gwiazdkowy Sodalicji. Przy cholce dzielono się opłatkiem, poczem p. sekretarka wygłosiła wzruszającą przemowę; potem śpiewano kolędy i deklamowano stosowne wiersze, także prezydentka Sodalicji wygłosiła wykład o miejscu narodzenia P. Jezusa, to jest Betlehem. Na koniec rozdano podarunki gwiazdkowe. Pleśnią „My chcemy Boga“ zakończono ten miły wieczór gwiazdkowy.

— (Prymleja.) W święto Bożego Narodzenia odbyły się w parafii naszej uroczystości prymicyjne ks. Piotra Stachowskiego. Przewielebny ks. Prymleja Piotr Stachowski, brat powszechnie szanowanego śp. Jakóba Stachowskiego z Lublewa, raczył parafję naszą zaszczylić tem, że wśród swoich rodaków odprawił pierwszą mszę św. Do uwiecznienia owej pamiętnej chwili, przyczynił się niemało miejscowy przewielebny ks. wikary Schliep wraz z Sodalcją Marjańską, której jest moderatorem; wspólnym staraniem udekorowano pięknie kościół i postawiono bramy triumfalne. O godz. 10 i pół zebrała się Sodalcja Marjańska i inne bractwa przed plebanję celem wprowadzenia ks. Prymleja do kościoła. Po wręczeniu ks. Prymleja korony przez prezydentkę Sodalicji ruszył pochód do kościoła, gdzie po odśpiewaniu „Veni Creator“ celebrował ks. Prymleja mszę św. w asyście dwóch księży. Kazanie prymicyjne wygłosił Przewielebny ks. kanonik doktor Włoszczyński. Śpiewy wykonał chór „Lutnia“ i „sekcja śpiewaczk Sodalicji“, które wypadły znakomicie, a przyczyniły się do upiększenia uroczystości. Po skończonej mszy św. i odśpiewaniu „Te Deum“ udzielił ks. Prymleja wiernym błogosławieństwa, poczem w procesji ruszono ku plebanji, skąd ks. Prymleja w krótkich słowach do zebranego tłumy przemówił. Uroczystość familijną urządziła Przewielebny ks. Prymleja p. Stachowska z Lublewa, gdyż rodzice odumarli mu w dzieciństwie. Wszystkim, którzy się przyczynili do upiększenia tej uroczystości,

Najnowsze wiadomości.

(Informacje własne.)

Eksplzja w francuskiej fabryce.

— Paryż. (Radio.) „Havas“ donosi z Avignonu, że wczoraj po południu wybuchła eksplozja w fabryce technicznej w Montaux.

Jeden robotnik został zabity, kilku innych ciężko ranionych. Dwóch z ciężko rannych zmarło w drodze do szpitala.

Szkody z powodu huraganów w Anglii.

— Londyn. (Radio.) Zawieruchy jakie wczoraj panowały w całej Anglii i Irlandji, były tak silne, że mieszkańcy już długo podobnych nie pamiętają. W niektórych okolicach wiatr osiągnął szybkość 85 mil na godzinę. 6 osób postradało życie, dużo osób zostało poranionych.

— W Nattingham wiatr uniósł większą ilość dachów. Podczas wczorajszego dnia przywieziono do szpitala 20 osób, poranionych. Po południu wiatr zerwał rusztowanie, na którym się znajdowało 6 robotników. Wszyscy zostali poranieni, trzech z nich złamało nogi.

Powódź w Anglii.

— Londyn. (Radio.) Dzisiaj w pierwszych godzinach rannych wody wystąpiły z brzegów i zalały ulice. Przy par lamencie woda dochodził do stopni Big-Ben, znanej wieży parlamentarnej. Komunikacja uliczna zupełnie ustała.

Japoński prezydent ministrów przeciwko paktowi pokojowemu Kelloga.

— Londyn. (Radio.) Według wiadomości z Tokio, oświadczył japoński prezydent ministrów, Tanaka, w wywiadzie z zastępcami prasy, że zabiegł pokojowe Kelloga są pochwały godne, ale rząd japoński, jeśli otrzyma konkretną propozycję co do zawarcia podobnego paktu, będzie go ostrożnie badał i już teraz zapowiada, że wysunie własne propozycje, dostosowane do potrzeb i zabiegów własnych.

Godne zastanowienia jest, twierdzi Tanaka, usiłowanie szybkiego rozpowszechnienia paktu pokojowego na wszystkie mocarstwa.

Rozruchy komunistyczne w południowych Chinach.

— Londyn. (Radio.) Jak z Kantonu donoszą, zamierzają prowincje Kwantung i Kwangsi przyłączyć się do prowincji Fupeh i Honan, aby stworzyć skuteczną opozycję przeciwko generałowi Szang Kaj Szekowi i rządowi w Nankinie.

Wiadomości z Swatan głoszą o nowych komunistycznych rozruchach w prowincji Swatan i Swabne. Licznych Chińczyków — narodowców stracono.

Tow. Zgoda pod op. św. Józefa w Chojnicach.

Walne roczne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 8. stycznia o godz. 4-tej po południu w lokalu p. Januszewskiego.

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie roczne.
2. Wybór nowego zarządu.
3. Różne ważne sprawy.

Liczny udział członków pożądan.

Zarząd.

Walne roczne zebranie Tow. Mężczyzn Katolików pod opieką św. Wojciecha

odbędzie się w niedzielę dnia 9. I. br. o godz. 7.30 wiecz. w lokalu kons. urzęd., na które wszyscy członkowie stawić się winni. Po zebraniu wspólny wesoły wieczorek.

Zarząd.

Organizuje się drużyna pozaszkolną. Drużyna chcące być członkami, winny się zgłosić w niedzielę 8 bm. o godz. 3-ciej w auli szkoły Wydziałowej.

Drużynowa.

Kółko Rolnicze Chojnice. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę dnia 8. stycznia br. w lokalu p. Jazdzewskiego zaraz po nabożeństwie. Zarząd.

Tow. Oświaty Silno zwołuje na dzień 8. stycznia o godz. 4-tej po poł. zebranie miesięczne na sali p. Jinoszka w Silnie.

O liczny udział prosil Zarząd.

Duża Kłodawa.

Doroczne walne zebranie Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się w niedzielę 8 go bm. o godz. 4 po poł. w lokalu drucha Narlocha. O przybycie wszystkich członków prosil Zarząd.

Towarzystwo Gimnast. „Sokol“ Rytel. Walne zebranie odbędzie się w dniu 8. stycznia br. o godzinie 16-tej w lokalu p. Hely.

O liczny udział członków i sympatyków prosil Zarząd.

Przy zepsutym żołądku zaburzeniach trawienia, niesmaku w ustach, bólu w skroniach, gorączce, zaparciu stolca, wymiotach lub rozwojeniu, już jedna szklanka naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa“ działa pewnie, szybko i dodatnio. Poważni lekarze specjalisci chorób żołądka stwierdzają, że przy przeładowaniu narządów trawienia przez jedzenie lub picie, woda **Franciszka-Józefa** jest prawdziwym dobrodziejstwem dla chorych.

Dla oczyszczenia krwi, pijcie rano przez kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa“. Stosowana przez bardzo wielu lekarzy woda **Franciszka - Józefa** wzmacnia żołądek, reguluje trawienie, poprawia stan krwi, uspakaja system nerwowy, dając zdrowie całemu organizmowi i jasność umyśtu. Ząd. w apt. i drog.

składamy w imieniu Przewielebnego ks. Prymleja stokrotne „Bóg zapłać“. Przewielebnemu ks. Prymleja życzmy długiego życia, zdrowia, powodzenia i błogosławieństwa Bożego w Jego pracy kapłańskiej.

Jeden z uczestników.

Nowa Wieś, pow. starogardzki. (Ładny wynik polowania.) W zeszłym tygodniu odbyło się polowanie, które urządził przełożony obszaru dworskiego; upolowano 150 zajęcy, 30 bażantów i 2 dziki.

Smolniki, pow. kościerski. (Nieszczęście przy czerpaniu wody.) Dnia 26 grudnia ub. r. 29-letnia żona gospodarza Alojzego Leyki, przy czerpaniu wody ze studni dostała ataku epilepsji i wpadła do studni, ponosząc śmierć. Wypadek ten wywarł przynębiające wrażenie w wiosce i okolicy.

Lignowy. (Ogromny pożar.) Jednej z ub. nocy wybuchł pożar w majątku p. Czarneckiego w Lignowach. Spaliła się stajnia i stodoła, należąca do p. Płocińskiego. P. Czarneckiemu spaliła się jeszcze około 1700 centnarów konieczyń bez ziarna. Szkody u p. Czarneckiego wynoszą około 35 000 zł., a u p. Płocińskiego około 22000 zł. Przyczyna pożaru dotąd niewyśledzona. Straty pokrywa zabezpieczenie.

Tzew. (Broń nie dla dzieci.) Pewien chłopiec, bawiąc się z teszynkiem kieszonkowym, który można wszędzie i bez legitymacji nabyć, przestrelił sobie dłoń, tak, że musiano wezwać pomocy lekarza. Niechaj wypadek ten będzie przestrogą dla wszystkich rodziców, którzy kupują dla dzieci broń do zabawki.

(Nieszczęśliwy wypadek.) Przy noszeniu drzewa uległ wczoraj nieszczęśliwemu wypadku robotnik Dempski, zatrudniony u właśc. dóbr p. Dr. Kolbe w Małym Słońcu pow. Tzew. D., który z pobliskiego Swarozyna woził drzewo, upadł na ślizgiej szosie i chciał się przyśladzie jednego konia zatrzymać. Konie jednak nie ustąpił i upadł on na ziemię tak nieszczęśliwie, że przednie koło przejechało mu obie nogi. Natychmiast odtstawiono rannego samochodem do szpitala św. Wincentego w Tzewie, gdzie okazało się, że jedna noga została złamana, druga zaś zmiażdżona.

(Złoto z Ameryki.) W zeszłym tygodniu przejeżdżał przez Tzew transport złota z Ameryki. Z Gdańska do Pszczółek strzegł wagonu Schupo gdański, od Pszczółek zaś polska straż graniczna. Złoto znajdowało się w beczkach po 5 centnarach każda.

RUGH w TOWARZYSTWACH.

Cech Stolarski Chojnice. W sobotę 7-go bm. o godz. 3 po poł. walne zebranie u p. Natha. Starszy Cechu

Czy tuż przed...

Jak wwoładadaia aruzliczne

polski koni, swiadczy to, że masowo zakupuje go zagra...

Wóbel nie ma u naszych rolników dobrej marki jednakoż zżyliśmy się z nim wszyscy jak z zadanym

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Réa, Spéciale
Winiak Médical — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI - LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
• Banan — Morełówka •
Grand Cardinal — Cordel Médoc

Café Radke

Cukiernia i restauracja.
Chojnice, ul. Człuchowska 22.

W niedzielę, dnia 8. stycznia br.
począwszy od godz. 4-tej po poł.

koncert

wzmocniona orkiestra

Dziennie świeże pączki i ciastka,
wyborne napoje i wina najlepszej jakości.

Hotel Centralny

w niedzielę, dnia 8. stycznia 1928 r.

Dalszy ciąg
międzynarodow.
turnieju zapaśn.

Walcą następujące 3 pary:

- I. decydujące spotkanie.
Gaburęko, Rosja — Rogenbaum, Niemcy.
- II.
Banaszkiwicz, Poznań — Sarakbi, Japonja.
- III.

Erdman, Estonia — Czarna Maska, amator niezany.
Początek o godzinie 7-mej wieczorem.

Niniejszem podaję Szan. Publiczności
Chojnic i okolicy do wiadomości, iż z dniem
dzisiejszym

otworzyłem przy Rynku
(dawniej Bank Ludowy)

zakład fryzjerski damski-męski

Mojem staraniem będzie Szan. Klientele
jak najstaranniej obsłużyć i proszę o popar-
cie mojego zakładu.

Z poważaniem
Czesław Sekowski.

Zakład urządzony jest według
najnowszej hygieny.

Pianina

od artystów uznane, premjowane
ZŁOTYM MEDALEM
kupuje się najkorzystniej

w Centrali Pianin

Bydgoszcz
Tel 17-38. ul. Pomorska 10. Tel. 17-38
Ceny bezkonkurencyjne.
Dogodne warunki zapłaty.
Filje: Lwów i Łódź.

Trumny

Jak i wybiera do trumien
wykonanie pierwszorzędne,
mam stale na składzie po
umiarkowanych cenach.

Fr. Kiedrowski

magazyn mebli i trumien
ul. Człuchowska 6. ul. Człuchowska 6.

W niedzielę 8. stycznia
odbędzie się

KONCERT

urządzony przez orkiestrę
wojskową.

Kawiarnia Grzybowski.

KINO NOWOSCI

W sobotę 7. 1. w niedzielę 8. 1. br.
o godz. 8.15. o godz. 6. i 8.15.

Księżę i tancerka.

Wspaniały dramat dworski w 8 zajmujących
aktach.

W rolach głównych:

uosobienie wdzięku kobiecego 84

„Lucy Doraine“ i ogólnie znany
„Willy Fritsch“. Romantyczny powiew
poezji. Oszałamiający rytm tańca. Zawrotne
tempo akcji. Niewysłowny urok i finezje.

Nadprogram: komedia.

Zawiadomienie.

Podaję do śżsk. wiadomości Szan. Klientell
miasta Chojnic i okolicy, że dnia 4. 1. br.

przeniósłm moją pierwszorzędną

pracownię ubiorów
męskich i damskich

z placu Jagiellońskiego num. 6.
na ul. Dworcową nr. 11

obok Izby Skarbowej.

Z wysokłem poważaniem

Józef Majdański.

Ceny umiarkowane! Ceny umiarkowane!

Zarząd Lasu Antoniewo województwo pom.
powiat Chojnice
komunikuje w sprawie

Submisji na drewno w Antoniewie

ze wadja należy złożyć na ręce 85

p. Feliksa Kopickiego
advokata w Chojnicach, pl. Jagielloński nr. 8

Dla bydła

Wapno fosforowe marka A. przy-
czynia się jako prosek odżywczy
dla nierogacizny do pobudzenia
apetytu, przyczynia się do rozbudo-
wy kości przeciw sztywnym nogom
Marka B. tuczy szybko, zapobiega
rozmaitym chorobom, daje apetyt
W paczkach po 1, 2, 5, i 10 zł.

Drogerja

Bracia Hubert.
Chojnice, ul. Gdańska 18.

OSZCZĘDNOŚĆ

jest podstawą dobrobytu.

Oszczędności
od 1 złotego począwszy
przyjmujemy i oprocentujemy korzystnie.
Otwieramy

rachunki bieżące i czekowe.

Za zobowiązanie Powiatowej Kasy Oszczędności
odpowiada powiat Chojnicki całym swoim ma-
jątkiem i całą siłą podatkową.

Powiatowa Kasa Oszczędności
Chojnice (Starostwo)

Popularnie pewna instytucja pod gwarancją
Tel. 16. powiatu Chojnickiego. Tel. 16.
Oszczędność i praca ludzi wzbogaca

Zgubiłem
książkę wojskową
oraz
papiery wojskowe
Franciszek Jarkowski
Chojnice. 71

Poszukuję od 1. lutego
r. b. starszego

pomocnika
z branży żelastwa.

Do zgłoszenia proszę dola-
czyć odpis świadectw, z po-
daniem warunków, przy
wolnej pensji. Może się też
zgłosić dzielnym

książkowy, lub ksiązkowa.
Ofierty do Dz. Pom. pod
nr. 45.

Maszyna szewska

w dobrym stanie korzystnie
na sprzedaż. 87

Fr. Myśliński
Tuchola, ul. Chojnicka 47.

Nowe surdut. ubranie

tanio na sprzedaż. 87
ul. Owezerska nr. 1.
B. Klotz.

Ślusarsko-kowalski

wykonuje
reparacje
przy wszelkich rol. maszy-
nach po cenach umiarko-
wanych.

Maszyny rolnicze każ-
dego rodzaju na sprze-
daż. Ceny niskie.

Ambroży Felske,
Brusy, pow. Chojnice.

Kanapy

leżanki i materace

także i na raty nabyć można
w składzie mebli Młyńska 17
właśc. O. Pawłowicz.
Warsztat

Dobrze umeblowany pokój

zaraz do wynajęcia.
Adres wskaże ekspedycja
Dzien. Pom. 59

Przetarg przymusowy

W poniedziałek, dnia
9. stycznia br. o godz.
11.30 przed p. u spedy-
tora Nowackiego na
podwórzu sprzedam najwię-
cej dającemu za gotówkę:

2 szafy składowe
oszkłone

Szeleziński
kom. sąd. Chojnice. 90

Przetarg przymusowy

Dnia 9-go bm. o godz.
14.30 sprzedawac będę na
sali p. Heinricha naj-
więcej dającemu za gotówkę

1 maszynę do szycia

Szeleziński
89 komornik sądowy.

Nadeszły świeżo wędzone

węgorze
sielawki

piklingi
i fladry

Fr. A. Ciepliński
ul. Człuchowska 7.

Potrzebna zaraz

panienka do pomocy
i uczennica

A. Stachurski
lekarz—dentysta
plac Jerzego 4. 92

Służąca

samodzielną w pracach do-
mowych, umiejaca gotować
potrzebna—zaraz lub od 1. 2.
Krügerowa, Sz. Gdańska.

Poszukuję zaraz
podwórzowego

Weslowski
restauracja.

Młodsza
dziewczyzna

z lepszej rodziny zaraz po-
trzebna. 77

Fa. Hanka,
ul. Gdańska 1.